

ber 10.
oldal-
n, min-
nap a
eli leg-
sége
nő,
1005-3.1
nyeny.
ezennel
ajdonát
zék
3 évre
n d. e.
án nyil-
og bérbe
8 au.
k in,
biró.
nyeny.
a ezen-
g határ-
szati
ezdve 6
október
vilvános
ó 8-án.
Kukin.
biró.
i urada-
ó erdő-
e bérbe-
venni
t f. évi
i Jenő
radalmi
edjenek.
ndhatók
berdész-
zóság.
avasutak.
ányok a
pen nyil-
alább fel-
övetkeső
t. közön-
17.én.
17.én.
21.én.
21.én.
22.én.
22.én.
23.án.
23.án.
24.én.
24.én.
25.én.
25.én.
28.án.
28.án.
29.én.
29.én.
30.án.
30.án.
én.
atóság.

Szerkesztőség iroda:
Nagy-Becskek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.
Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 »
Negyedévre ———— 6 »
Egy hóra ———— 2 »
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam 233. szám.

Péntek, október 11.

Az új Ház.

Nagybecskerek, 1901. október 11.

Sok mindentféle kérdés igyekszik a tollunkra, mikor végig nézzük az új képviselők mindentit olvasható listáját. Vajjon beválnak-e általában a hány vélik be közülök a nemzet szolgálatában? Van-e közöttük Istentől megáldott tehetség? S ha van, nemcsak a rombolásra van-e elméjük s lényük berendezve, mint a dinamitnak? Tudnak-e alkotni és építeni is?

Amaz új politikusok, a kik a Házba betódultak, a kiket a nép akarata, vagy a kerületek pillanatnyi hevülése, itt-ott kifürkészhetetlen szeszélye az ország tanácsába bejutottat: fogják-e pótolhatni ama kipróbált jeles erőket, a kik a választási csatátér megsiratott halottai?

Lesz-e bennük nemcsak tudás és ismeret, de önzetlen hazaszeretet s a viszonyokkal számolni tudás is? Ekeszölások, eszmék, hasznos gondolatok fényes pávatolla lesz-e? Vagy csak szép lárva, a melyben nincs velő? A népszertűség hajhászatán túl lesz-e bennük lemondani tudás elérhetetlen célokról s lesz-e bennük önmegtagadás, hogy soha se vezesse őket más indok, mint a nemzet javának és igazainak szolgálata?

A szitركة ködgomolyt fűrkészve, a melyből lassankint ki fognak bontakozni az új képviselőház kisebb-nagyobb fényű csillagai: nem csoda, ha ezek a kérdések tolnak elénk.

Jobb lesz-e az új ház a réginiél? Benne maradnak-e a régiiek erényei s kihálnak-e belőle hibái és fogyatkozásai? Mit várhat a nemzet főleg az új nemzedéktől? S várhat-e egyáltalában valamit?

A Házba bejutott új elemek fajsúlyát, értékét, természetét nem ismerjük. Jóslatokat arról, hogy dissei lesznek-e a közéletnek, vagy sem — nem kockáztunk. Ugyet azonban határozottan állítunk: az új elemek szerencsés időben jutottak a parlamentbe. Szerencsés időben és kedvező körülmények között. Csak tőlük függ, hogy a kedvező alkalmat felhasználva,

az országnak jó szolgálatokat tegyenek s a nemzet rokonszenves figyelmét magukra vonják.

Béke-korszakban élünk. Széll Kálmán, aki a legnehezebb politikai örökséget vette át, a mit csak volaha államférfi elődétől átvett lecsöndesítette a magyar közélet háborgó vizeit. Mint egy modern Neptunnak, a hullámok engedelmessékednek neki. Nem azért, mert több hatalom van kezében, mint más emberfának, hanem azért, mert az egész ország megnyugvására kormányoz.

Nem a félelem, sem a miniszterelnöki tekintély előtt való meggörbedés futi hozzá a hívek, hanem fényes egyéni tulajdonságai, politikai és parlamenti diadalai s az a Deák Ferencét megközelítő példátlan nimbusz, a mely alakját körülveszi.

Hogy a parlamentben a békekorszak ezennel is tovább tartson, hogy elvek és eszmék nemes küzdőtere maradjon ezután is a képviselőház, hogy a pártok mérközése szilaj dulakodássá ne fajuljon s az elcsittult pártszenvédélyek nyugodt álmukból fel ne ébredjenek: annak záloga a Széll Kálmán politikája, becsületes módszere, eszközének erkölcsi feddhetlensége. S záloga az is, hogy a tiszta választás nagy fogadalmát Széll Kálmán híven betartotta és hogy az új képviselőházban a maga hamisítatlan valóságában nyilatkozott meg a nemzet akarata.

Az ily béke-korszak kedvező alkalma lesz a tehetségek kifejlődésének.

Ehhez járul még egy dolog. A parlament új tagjai oly időben jutottak be a Házba, mikor a Deák-korszak legszebb hagyományai feléledtek és újabb virágdiszükben pompáznak a közéletben.

Széll Kálmán parlamenti iskolájába járva, az új elemeknek módjukban van kiképezni magukat a nemzet szolgálatára. Hallva az ő beszédeit, a beszédmondás klasszikus formáját tőle elsajátíthatják. Megtanulhatnak szólni az ő

nyelvén, amely világos és magyaros. Okulhatnak bizonyítási módszeréből, a mely a kérdést üvegtető alá állítja, hogy minden oldalról, minden részében világosan lássák. Az ő ragyogó rögtönzéseinek nyomán elsajátíthatják az elmének fűrgeségét és készségét, a véres guny és csúrés-csavarrás nélkül való vitatkozási modort. Azt, a mely politikai ellenfelének nem a legázolására, hanem a meggyőzésére törekszik. A mely nem taszítja el magától a más nézetet levőket, de magához emeli.

A parlamentarizmus e klasszikus iskolájában, a közéletnek e megtisztult légkörében a Ház új elemei hasznos tényezőivé válhatnak a magyar közéletnek.

S erre valóban szükségünk volna. Nagy, hatalmas tölgyek dőltek ki a magyar politika erdejéből. Életképes, fiatal fáknak kell nőni az ő helyükbe.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hűlőgyék részére minden kedden és pénteken déltől délután 6 óráig; ugyanazon napokon este 1/2 6-tól 1/2 9-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Október 14. Vármegyei őszi közgyűlés.

„ 14. Nyugdíj választ. ülés d. u. fél 4-kor.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán és dr. Dallmanics Lajos alispán hivatalos ügyekben Budapestre utaztak.

— Ármentesítő társulati közgyűlés. A fele-torontáli ármentesítő társulat érdekeltsége Nagy-kikindán Rónay Jenő főispán társulati elnök elnöklété alatt a napokban tartotta rendes őszi közgyűlését, melynek legfőbb pontját a jövő évi költségelirányzat megállapítása képezte.

— Névmagyarosítás. Weinberger Dániel törökbecsei lakos vezeték nevét belügyminiszteri engedéllyel „Boros“-ra magyarosította.

— Halálozás. Őszinte részvétellel értesülünk, hogy Bancsák nagygáji segédjegyző köztisztviselőben álló neje rövid szenvedés után meghalt. A haláleset mindenütt, ahol a derék, rokoni-

A „TORONTÁI“ tárcája.

A nagyravagyók.

A fiu eleresztette a hintaköteletet és nagy, álmodó kék ssemeit a magasba függesztette.

— En Párisba megyek — mondta lassu, önéreates hangon, mialatt arcát elpiritotta a lelkesedés. — En Párisba megyek, a hol Gyula bácsi van és nagy ember lesz belőlem ott.
— Nagy ember? Mi?
— Igazgató — felelte a fiu komoly képpel.

A kis szőke leány a kék bété ruhában nagyranvitott, csodálkosó szemekkel nézett le reá a hinta üléséről és kíváncsian kérdezte:

— Miféle igazgató?
— Azt nem tudom. Csak igazgató. Gyula bácsi is igazgató és nagy ember. A papa mondta.

— Es mit csinál a te Gyula bácsid, hogy nagy ember lett belőle?

— Semmit. — A papa mondta a multkor egy barátjának: éppen semmit sem csinált. — Most sem csinál semmit. Csak sok pénze van és urasan él. — Finom ssivarokat szí és minden nap pezsgőt iszik:

— Es az jó?
— Jó hát. — Az én papám reggeltől

estig dolgozik, sokszor még éjjel is és még sem megy semmire; ő maga mondta.

— Hát miért nem megy ő is Párisba és miért nem lesz igazgató?

— Nem tudom. Bizonyosan, mert már öreg ahhoz. Meg mi is itt vagyunk; a mama, meg én, meg a Sárika.

— Hát hiszen ti is vele mehetnétek.

— Nem hiszem. Az sokba kerül, mert Páris messze van. Meg aztán. —

— Mi?

— A papa nem tud franciául.

— Hát az baj?

— Persze. Párisban franciául beszélnek.

A papa még annyit sem tud mint én. De én nemsokára meg fogok tanulni és akkor. —

— Párisba még?

— Igen. A papa mondta, ha szorgalmasan tanulok franciául, Párisba küld, a hol nagy ember lesz belőlem.

— Es igazgató?

— Igen.

— Es akkor nem hintáznok együtt többet?

— Te bolond! Hisz akkor már nagyok leszünk.

— Hát a nagyok nem hintáznak?

— Nem hát. A nagyok csak beszélgetnek.

— Az nagyon unalmas lehet. De hiszen az Ilona néni. . .

— Az a vörös?

— Igen. O is hintázik. Valahányszor ide jön mihozánk. Első dolga, hogy felkapaszkodik a hintára. A papa hajtja.

— A te papádnak nincs bajusza és szakálla.

— Azért, mert ő énekes. Minden este fellép a színhásban és tapsolnak neki.

— Miért?

— Hogy énekeljen.

— Hát azért tapsolnak, hogy énekeljen?

— Azért a multkor este is, amikor hazajött, az mondta a mamának: Csak ne féltékenykedj. Nem voltam sehol. A második felvonás után kétszer kitapsoltak. Előrt késtem el. A mama pedig sirt és azt mondta, hogy ő már tudja mit gondoljon.

— Es mit gondolsz?

— En nem tudom. A mama féltékeny.

— Féltékeny? Mi az?

— Félti a papát, hogy más szeret. Azt mondja neki: Tudom, hogy már nem szeretsz engem. Igazi ssinészvér van benned. Es ilyenkor az Ilona nénit emlegetik.

— A vöröshajut?

— Nem vörös az igazában! Csak be van festve. A mama meg merne esküdni rá, hogy csak be van festve.

— Hogy tudod?

— Mert mondta. Mert nagyon mérges volt a papára és rákiabált: Ide ne hozd nekem azt a festetbhaju majmot!

— Majmot?

— Hát, az Ilona nénit. Ő rá értette. A mama nagyon haragszik reá. Es pedig szeretem. Mindég vig és dalol és táncol velem. Azt mondja: egészen a papa vagyok és össze vissza csókol.

szentes nőt ismerték, igaz részvétet keltett. Temetése vasárnap délelőtt lesz.

— Őszi hangulat. Körökörül halotti csend, ijesztő némaság! Csak a sárguló levelek között üvöltözö őszi szél siránkozása hallatszik néha, néha, mikor a lombja vesztett fák között végig rohan jajongva, sikongva. A lombfakasztó tavasz, a vérpereszle nyár meghalt az őszi szél fagyos, hideg leheletétől s mint egy beteg leány, kinek arcáról az élet mosolygó rózsái lehulltak, úgy fekszik a tavasz, a nyár halotti ágyán zürkén, némán, ridegen. Halotti ágyánál csak az őszi virraszt s a dermedt csöndbe egy-egy száguldozó szélrohamb kiált bele halálmadár módjára. Mindenütt hervadás, lassu haldoklás! ... Vajjon lesz-e még tavasz, virágot fakasztó kikelet lehelő, szerelmet ébresztő csodás, édes tavasz? Zöldül-e még a rét s fakad-e rajta majd himes virágerdő, illatterhes erdő, sugó bugó erdő rejtelmes csöndjében susogó lomb körül csattog-e madár dal? Nem tudom s talán éppen ez a bizonytalanság az oka, hogy úgy, de úgy fáj a lelkem tavasz elmúlásakor, őszi hervadásakor.

— Esküvő. Folyó hó 10 én vezette oltárhoz Klein Mór szapáryfalvai kereskedő Grün Mór rudnai lakos Róza leányát. Az esketési szertartás, melyet dr. Klein Mór szivhez szóló beszéd kíséretében végzett, nagyban emelte br. Nikolics Feodor, valamint a vidék jösvívű anyjának ismert nevének jelenléte, kik igazi magyar főúri nemesszívűséggel a kastély előcsarnokát a szertartás végzésére rendelkezésre bocsátották. Az esketési főrabbi eme ritka előzékenységet kellőleg méltatta is a boldog mátkapárhoz intézett beszédében.

— Halász felügyelőt lelőtték. Halász Gyula, a temes-krassói és torontálmegyei halásznati felügyelő tragikus halálának igazi okáról a „Szegedi Napló” a következőket jelenti: A tragikus esetről, mely f. hó 5-én történt, a következő tudósítás érkezik most: Halász Gyula előre érezte katasztrófáját. Már otthon sokott pontosságával és kiváló kötelességtudásával minden ügyet elintézett; nevének szül. gyulai Gaál Pirostának mindent megmutatott:

— Ha esetleg — ugymond — vissza nem jövök, tudjad, hogy hol mi van!

A végzetes napon, október 5-én az egész délelőtt folyamán, nemkülönben ebédközben nagyon jókedvű volt, tréfálódzott, mondván:

— Ejnye, olyan szomorúan ültök, mintha halott lenne a hában.

Szegény akkor még nem gondolta, hogy csakugyan itt van már a halálra praedestinált és az senki más, mint ő maga. A délutánra vonatkozó több terv közül, nevezetesen, hogy kikocsikéznek, kimennek a Tisza partjára halászevest főzni, Halász Gyula indítványára a kacsavadászat lett elfogadva, a melynek megtekintésére a hölgyek is kikocsiznak. Több csolnakon indultak el, melyek elején Halász ült a melléje kirendelt s igen kiváló vadász hírében álló Antal Sándor kíséretében. Felrepült az első kacs, Halász rálőtt és megszárnnyalta. Ekkor rászólt a

mögötte ülő Antal Sándorra, hogy löjje le. Antal szabadkozott.

— Tessék csak löni, nagyságos uram, nem akarok kellemetlenkedni!

— Csak löjje le! felelte Halász, aki időközben szintén megöltötte puskáját.

Antal Sándor erre az unszolásra fölemelte a puskáját, célzott lött és Halász Gyula — aki e pillanatban felugrott, hogy szintén löjjön — szétloccsant agyvelővel bukkott előre a csolnakba. Otthon ez slatt befogattak. A fogat elő is állott s a hölgyek éppen fel akartak szállni, hogy megnézzék az érdekes kacavadászatot, a mikor Botka József jegyző sietve jön és ruhát kér Halász számára, mert — ugymond — beleesett a vízbe és átöltözködni óhajt. Halász neje sietve kikereszte férje számára a száraz ruhát és gyorsan felült a kocsi, hogy férje mielőbb száraz ruhát ölthessen. A jelenet, amely a szerető hitvest künn várta, leirhatatlan. Szeretett férje, az ő egész világa, boldogsága, ott fektült szétromosolt aggyal, fönnakadva puskáján, a mely esetében alája került.

— Őszi vásár. A hirtelen esőre vált időjárás a most folyó vásárra is nagy befolyást gyakorolt. Az eddigi zajos vásárokhöz képest a mostani nagyon gyengén ütött be, ugy annyira, hogy egy jó heti piac is sokkal nagyobb forgalmat csinál, mint a mai vásár. A kínálat sem nagy, a kereslet meg éppen semmi. Sőt a mai nap a tegnapiénál is sokkal lanyhább, ami mindenestre a borongós, hidegre vált időjárás következménye, vagy talán a szűkös anyagi viszonyok miatt nincs vevő. Hja, mert kevés a pénz.

— A kereskedők ellen. Mióta életbelépett a kereskedelmi utazók működését korlátozó új törvény, folyton akadnak gyárosok, különösen a külföldiek között, akik csellel, ravaszkodással nap-nap után megkísérik a törvény kijátszását. Házalnak a vidéken árúkkal, magrendeléseket gyűjtenek nagy veszedelmére a fejlődési korát élő magyar iparnak s nag kárára a kereskedőknek és iparosoknak. A törvény kijátszását célozza az a ravaszul kidolgozott terv is, melynek megvalósításán most fáradozik néhány külföldi nagykereskedő. Ezek a kereskedők egymással szövetségre, arra határozták el magukat, hogy nagyobb vidéki városokban közeben egy üzletet nyitnak s onnét árszújják el árucikkeikkel a közönséget. — Az üzletbe egy embert állítanak, aki mint helybeli kereskedő, veszedelem nélkül gyűjthet az üzletben összehalmozott idegen árúkra megrendeléseket. A törvényben nincs oly rendelkezés, melylyel e fondoriattal kieszett terv kivételét meg lehetne akadályozni, éppen azért a hatóságoknak kell részen lennie s valamelyes olyan intézkedést kell keresnie, melylyel a kereskedők meghárosítására irányuló merényletet meg lehetne megakadályozni. Beállt az őszi, 15—20 utazó állomások naponta a városban. Vajjon valamennyi kizárólag kereskedésekben kínálja áruját?

— A megtámadott vonat. Temesvárról jelentik: Az este öt órában suhancok Vojtek állomás előtt közúton megtámadták a bázisai vonatot

Tudod ő is annál a színháznál van, a melyiknél a papa. Együtt énekelnek. En azt is láttam, a mikor a papa ott a színpadon megcsókolta Iona nénit. Es mindenki előtt.

— A mamád haragudott érte?

— Nem, ő nem. Akkor nem, hanem máskor ...

— Mikor?

— Azt nem mondhatom el. Nem szabad eimondanom. Kicsuktak a szobából, hogy ne hallják semmit, de a mama olyan hangosan kiabált, hogy minden szót meghallottam.

— Es mit hallottál?

— Azt nem mondhatom meg. Iona néni azóta nem volt itt. A mama darabokra tépte az arcképét, ami a zongorán állt.

— Miért?

— Mert haragudott rá. Pedig kár! Vele olyan jó lehet tölteni az időt. Sohasem rossz kedvű vagy haragos. Mindig nevet. En is színeszű szeretnék lenni. Papa is akarja. De a mama azt mondta: inkább kitekeri a nyakamat.

— Borzasztó! Az én mamám még soha sem mondta, hogy kitekeri a nyakamat. Hisz akkor meghalok!

— Dehogy! a mama azt csak úgy mondta, mert nem akarja, hogy színeszű legyek. Pedig mégis az leszek. Aranyos, csillogó koronát teszek a fejemre, aztán hosszú bársonyruhám lesz és énekelni fogok és sok virágot adnak föl nekem, mint Iona néni.

— De én akkor nem látok, mert Párisban leszek.

— Hát oda is elmegyek. En fogok tudni franciául! Aztán eljőz a színházba. Az első páholyba ülsz és tapsolsz nekem, ugy e?

— Igen. Es igazgató leszek.

— Igen. Es küldesz virágot is.

— Küldök. Akkor már nagy ember leszek.

— Igazgató. En meg színeszű.

— Párisban —

— Akkor ... Most pedig lökd meg a hintát, aztán repülünk.

A mire a kis fiucska puha fehér kezével nagyot rántott a hinta-kötelen.

A kis kék bébéraba már fönn libegett a levegőben. Vig ujjongással, kacagva kormányozta lábcsakáival a hintát, míg kis társa a földről bámult fel hozzá.

— Te — kiáltott fel egyszerre élénken felcsillanó szemekkel — jön a Lidi, vajna kényeret hoz! Leszállsz?

— Igen.

A hintát megállították. A kis leány leugrott a földre és illemtudóan igazgatta a megállt fodorait. De csak egy percig. Aztán teljes erejéből futni kezdett az udvar felé, a honnan Lidi jött, karján egy kis kosrákával. A fiu utána.

Es elfelejtették Páris, a merész és ragyogó álmokat, az igazgatói állást, a fényes színpadot.

E percben semmi sem érdekeltte őket, csak a vajaskenyér.

Oberon.

és több utast megsebestek. A többek között egy kődarab fején találta dr. Bayerdorff Emil sóadi nagybirtokost, ki a nagy vérvesszeség következtében eszméletét veszítette. A csendőrség a tettesek kizárására széles körben megindította a nyomozást.

Színház és irodalom.

* A bőregér. Strauss Jánosnak a walzerkirálynak remek zenéjű operettje „A bőregér” került színpadra tegnap este Pálfi Nina jutalomjátékánál. Zafolt ház nézte végig a szövevényes tárgyú fűbemaszó zenéjű darabot s a közönség lelkesedései tapolt a szereplőknek, kik precíz tudásukkal, ügyes játékkal olyan előadást produkáltak, amely egyike volt az évad legsikerültebb előadásainak. Igazi jókedvvel, lelkesedéssel játszták meg szerepeiket, hiss lelkesítő példadással előjárt a királynő, a primadona, közönségünk kedvence, Pálfi Nina, aki hogy lerőja háláját kedves közönségének, mely őt becélő szeretettel dédelgeti, olyan alakítást mutatott be Rosalinda szerepében, amely skármilyen híres-nemes művésznő becsületére válnék. Kapott tapolt bőségesen különösen magyar betét dalait háromszor kellett megismételnie a szűnni nem akaró sugó tapsviharra. Mikor a színpadra lépett, mindjárt kedves meglepetés érte. A senekarból egy gyönyörű koszorút nyújtottak föl neki, melynek seiyem szalagján ez a felírás díszelgett: „Kedvencének — Nagybecskerek közönsége!” Azonkívül még egy remek szép virágcsokrot kapott egyik tisztelőjétől. A művésznő meghatottan hajlongott kedves közönsége előtt, mely hosszasan és lelkesen tapsolt neki.

A többi szereplőknek is kijutott a tapsból, kik mindnyájan derekasan megállták helyüket. B. Koppán Margit (Adél, szobaleány), ez a rutinos, tehetséges színésznő szintén nagyobb szerephez jutott az este, melyet teljesen ki is akasztott. Szép, iskolázott hangja, mely ugyan nem nagyon erős, megtette a kellő hatást, úgy hogy énekszámait zajosan megtapsolták. Játéka eleven, kedves, alakja igazán színpadra termett. Deák né (egy enniváló Orlovsky) iemét szaporította eddigi sikerei számát, s kedves játékát és sikerült énekszámaát elismerő tapsal honorálta a közönség. Jó esteje volt Békéfi nek (Alfréd énekes-ter), aki végre valahára olyan szerepet kapott, melyben remek szép tenorja érvényesülhetett. A tenoristák rendszeren csak énekelni tudnak, de játszani nem, Békéfi azonban mint színész is nagyon ügyesen mozog a világot jelentő deszkákon. Kathri (Frank fogházigazgató) szintén jó alakítást nyújtott kisebb szerepében. Jól játézik s ami szintén egyik tényezője a sikernek: választékosan és izléseesen öltözködik. Ladiszlai (Falco jogtudor) csengő baritonja szintén sikerrel érvényesült. Szalóki (Eisenstein) szintén nagyobb szerephez jutott az este, de nem tudta azt teljesen kiaknázni. Pedig az Eisenstein szerepe nagyon jó szerep és egy kis utánjárásal sikerült alakot lehet teremteni a mulatni vágyó magánsó urból. Ami egyik hibája volt az az, hogy nem tud öltözködni. Olyan esetben frakkban ment a hercegi estélyre, hogy csak Orlovsky finomságán mult, hogy ruhájából nem adott egy másikat kölcsön. A máskülönben tehetséges, ügyes színész az este határozottan nem volt oly jó, mint a milyent Szalókytól megkövetelünk. A második felvonásban előforduló táncért Sági és Koronkai tapolt kaptak s különösen a „felső régiókba” (értsd kerszat) nyert nagy tetazást Sági hihetetlen, fura maszka.

n. — d. —

* Színházi hírek Stojanovic magyar tárgyú és eredeti magyar zenéjű operettje „A kis molnárné” kerül ma este színpadra fényes és korhű jelmezekkel. A darabban előforduló „Palotást” Pálfi Nina és Koronkai Iona táncolják. Holnap Deák igazgató jutalomjátékánál „Az eleven ördög” operette kerül színpadra. Aztán még egy előadás és színészeink utra kelnek, hogy a téli szezon alatt Zombor közönségét szórakoztassák igazán remek előadásokkal.

* Stuart Mária. Annak a nagy tragédiának, mely 300 esztendővel eselött a brit fels ígeten játszódtott le és azóta ezerszer ismétlődött, költői művekben és színpadokon, döntő okmánya most

megjelent. Félivnyi pergamen lap ez, kelt Green-
vichben, 1687. február 1-én. Kacsaringós, közép-
kori betűkkel és a szó van alatta: Elisabeth.
Ez a szót az a kés írta, a melyről egy festő
hazánkba, Lietzenmayer Sándor annyi skizzet
csinált, míg ki tudta fejezni benne azt, a mit
itt a kérenek is bevezetni kell, a gyűlöletet, az
önvédat, politikai kényszert, a fanatizmust, az
alsórendű asszonyiságot, mindazt, a minek ak-
kor ebben a kézben reszketni kellett és ebből
a kézből kinőtt a kép, Erzsébet királynő, a
mint aláírja Stuart Mária halálos ítéletét. Es
legördült a lilium karcsúsága szép asszony feje,
a ki szép volt és erőszakos, büzös, de bünében
is mindig nőies, a ki olyan egészen, nagyon
asszony volt. A ki izeltette a szerelem kelyhét,
a kinek szívét megejtették a tavaszok újra,
meg újra és a ki mégis mindig leányos maradt,
mint a virág még akkor is fehér, akkor is
virág, a mikor a szél az ut porában hompergeti.
Ezt a nagy következtési halálos ítéletet hü
hasonmásban adta Magyarország először a
Nagy Képea Valágtörténet 137. füzeté. A 12
kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali
Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet
írója is. Egy-egy kötet ára diszes félbörkötés-
ben 16 korona; füzetekint is kapható 60 fillér
jével. Megjelen minden héten egy füzet. Kap-
ható a kisdóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt.
Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai
könyvkereskedés utján.

TAVIRATOK.

A csongrádi választás.

Csongrád, okt. 11. (A „Torontál”
magántávirata.) A választást tegnap este
6 órakor rekesztette be Csemegi Antal
elnök. Az eredmény a következő: Hegyi
Antal (függetlenség) kapott 320, dr.
Baross János, az ismert közgazdasági
író (szabadelvű) 349 szavazatot, eszerint
Baross választatott meg.

Polónyi nyilt levele.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Polónyi Géza volt
országgyűlési képviselő ma nyilt levelet
intézett szoboszlói választóihoz, melyben
kijelenti, hogy őt katolikus vallásáért
üldözik és felhívja választóit a feleke-
zeti egyetértésre.

A választások Csehországban.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Bécsi jelentések szerint
a németek a most folyó országgyűlési
(Landtag) válaasztásoknál ismét vereséget
szenvedtek. A politikusok e vereség okát
abban látják, hogy a németeknek csak
37% szavazott, sőt egyes helyeken csak
20%-a, míg a csehek nagy erőfeszítéssel
mentek a kizdelembe.

A pápa eiteni merénylőtről.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Rómából jelentik: A
pápa-hoz közel álló lapok megcáfolják azt
a hirt, mintha Gladinovic a pápa ellen
merényletet akart volna elkövetni.

Öngyilkosság szerelemből.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál”
ered. táv.) Makóról sürgönyzik: Erdei
Mihály paraszt legény meglötte magát,
mert a szeretője elhagyta. A leány ki-
kötötte, hogy csak úgy fogja szeretni, ha
katonának beválik, de a legény nem volt
alkalmas katonai szolgálatra s a szava-
tartó leány tényleg elhagyta kedvesét. A
jómódnú szülők gyermeke emiatt ön-
gyilkossá lett.

Kettős házassáért — börtön.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Makóról jelentik: Sas
István irnokot kettős házasság vétségéért
kilenc havi börtönre ítélték el. Mindkét
felesége uri leány volt. A második ház-
ságát megsemmisítették.

Bányaszerencsétlenség.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál”
ered. táv.) Boroszlóbból jelentik: Kakovitz-
ban a bányában a föld egy helyen beom-
lott és maga alá temette az ott dolgozó
munkásokat, kik közül három meghalt, a

többit pedig súlyosan megszebestülve szállí-
tották el.

Nagy tüzvész egy gyárban.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Reichenbergből távirják:
Tegnap este Liebig gyáros asztalos mű-
helyében tűz ütött ki, mely elhamvasztotta
az összes drága butorkészletet. A gyáros
kára több millióra rug. A tűz oka
ismeretlen.

Szerencsétlenség egy zsüip építésnél.

Budapest, okt. 11. (A „Torontál”
ered. távirata.) Hamburgból jelentik: Egy
zsüip építésnél a homok beomlott és maga
alá temetett nyolc munkást, kik közül
négynek véletlen szerencse folytán nem
történt semmi bajuk, egy ellenben súlyo-
san megszebestült és három a homok alatt
lelte halálát.

Budapesti gabonatorzsade.

Budapest, 1901. október 11.

A készenléti hivatalos árjegyzései:

Buza	kilo	50 kilogr.		60 kilogr.			
		kor-tól	kor-tól	kor-tól	kor-tól		
Tiszavidéki	uj	76	7.80	8.95	80	8.15	8.80
Pestvidéki	uj	76	7.75	7.90	80	8.10	8.20
Bánsági	uj	76	7.70	7.85	80	0.—	0.—
Bácskai	uj	76	7.90	8.05	80	0.—	0.—

Reza	uj	kilo		60 kilogr.	60 kilogr.
		elsőrendű	másodrendű		
Reza	uj	79	7.70	6.70	6.80
„	„	—	—	6.50	6.70
Árpa	„	—	—	5.90	6.10
„	„	—	—	5.75	5.90
Zab	„	—	—	0.—	0.—
Tengeri	„	—	—	6.80	6.90
„	„	—	—	5.15	5.20

Határidő-üzlet.

Budapest, okt. 11. (A nagybecskereki
Lloyd-társulat táv.) Elkelt mintegy
60,000 mm. buza. Az árak 2 1/2 fillérrel
növekedtek. Határidőüzletben déli zárlat-
kor a hivatalos árjegyzések a következők
váltak:

Buza októberre	7.89—7.90
„ 1902. áprilisre	8.27—8.28
Rozs októberre	0.91—0.92
Zab	7.05—7.06
„ 1902. áprilisre	6.89—6.90
Tengeri októberre	5.12—5.14
„ 1902. májusra	5.10—5.11

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, péntek, október hó 11-én:

A kis molnárné.

Eredeti operette 3 felv. Scribe Giralda után írta: Radó
Antal. Zenéjét szerette: Stojanovits Jenő.

Személyek:

Fejedelem	—	—	—	Pálfi Nina
Fejedelmné	—	—	—	Kovacsicsné S.
Bicski András	—	—	—	Szalóky Dezső
Oláh Péter	—	—	—	Békési Lajos
Gerstel Flórián	—	—	—	Kathri
Celesztia	—	—	—	B. Koppán Margit
Testőr-kapitány	—	—	—	Izso
1-ső } pór leány	—	—	—	Sz. Pozsonyi L.
2-ik } pór leány	—	—	—	Szalóky Szidi
1-ső } pór legény	—	—	—	Pintér J.
2-ik } pór legény	—	—	—	Sághy

Csatlósok, urak, hölgyek, vadászok stb.

Színhely: Egy erdélyi falu piaca. A II-ik felvonás Gerstel
malma. A III. felvonás Brassó melletti fejedelmi nyaraló.
Idő: A XVI. század.

A III. felvonásban előforduló „Palotást” lejtik:
Pálfi Nina és Koronkai Ilona.

Kezdeté pont 8 órakor.

Holnap, szombaton, okt. hó 12-én utolsóelőtti
előadás, Deák Péter jutalomjátékául:

AZ ELEVEN ÖRDÖG.

(Operette.)

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1901. évi
október hó 4-től október 10-ig terjedő időszakban
a következő ingatlanváltások történtek:

Gruszling Henrik és Eva tulajdonát képező
424 □ öl szőlőskertet megvette Streif József és
Zsuzsanna 2200 koronáért.

Mircs Milos tulajdonát képező 1212 □ öl
szántót megvette Ardelyán Andria 520 koronáért.

Vilhelm Ferencné tulajdonát képező 1512.
öi. sz. házat megvette kiskorú Perkovác József,
Anna és János 18000 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztek a Nagybecskereken, 1901.
évi október hó 11-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.40 korona
kétszeres	„	6.80 „
rozs	„	6.50 „
árpa	„	5.— „
zab	„	6.10 „
kukorica(uj)	„	4.90 „
repce	„	11.50 „
széna I.	„	2.80 „
„ II.	„	2.50 „
szalma I.	„	1.50 „
„ II.	„	1.— „
burgonya (uj) 50	„	2.60 „
marhabús I. 1 kilogr	„	—96 „
„ II.	„	—88 „
borjú hús	„	1.20 „
disznó hús	„	—96 „
juh hús	„	—72 „
zsir	„	1.08 „

Vonatok érkezése és indulása

Nagy Becskerekre, Helyi Nagy Becskerekre.

Ervényes 1901. október hó 1-től.

Erkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:
Zsembolyáról: délelőtt 8 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 3 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verscezről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Állhunárról: este 7 óra 23 p.
Zsembolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra
23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután
4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:
Zsembolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Versceze: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Állhunárra: reggel 8 óra 25 p.
Zsembolyára: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra
53 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova—Nagy-Kikindára: reggel 8 óra 53 p.

HIRDETÉSEK.

TUDOSÍTÁS.

Tisztelettel alólirott, több oldal-
ról nyilvánított kívánság folytán, min-
den csütörtök és vasárnap a
kaszinó éttermeiben, a helybeli leg-
jobb zenekar által

zene-estélyt

rendez, a melyre a n. é. közönséget
teljes tisztelettel meghívja

Marcoin Jenő,

987—86

kaszinó-vendéglős.

151.626/428.27. F. IV.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti
kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott
tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha
és fehérneműk, botok, napernyők és esernyők,
stb. az alább felsorolt állomásokon árverés
alkalmával d. u. 2 órako azonnali készpénz-
fizetés mellett el fognak adatni.

Szeged állomáson 1901. október 17 én.

Arad „ „ „ 24 én.

Debrecen „ „ „ 29 én.

Budapest, 1901. október havában.

(8.3)

Az igazgatóság.

**Öt darab eke
és
egy szecskavágó gép
eladó.**

Bővebb értesítés Strasser és
König cégnél helyben. 1007—22

9553/I. sz. 1901.

1011-3.1

Pályázati hirdetmény.

A Török-Becse nagyközségnél jelenleg már helyettes által betöltött és választás után végleg betöltendő évi 1200 kor. fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra az 1886. évi XXII. t.-c. 82. §-ának határozmányához képest ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-ában, illetve az 1900. évi XX. t.-cikkben körülírt minősítéseket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket f. évi október hó 20. napjáig bezárólag hozzám betérjessék, mert az e határidőn túl beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás T-Becse községhezánál külön kitűzendő határnapon fog megtartatni.

Török-Becsén, 1901. évi október hó 9-dikén.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

Basahid község előljáróságától.

3315. szám 1901.

1008-3.1

Árverési hirdetmény.

Alólirott község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Basahid község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező „Gréda“ nevű dűlőben fekvő 400 hold elsőrendű szántóföld folyó évi október hó 21-én d. e. 8 órakor a helyszínen 2 holdas parcellákban nyilvános árverés után a folyó évi gazdasági évre azonnali készpénzfizetés mellett haszonbérbe fog adatni.

Basahidon, 1901. évi október hó 8 án.

Szávics Szilárd,
jegyző.

Litris,
bíró.

Erdőirtás.

A karátsonyiligi és doláci erdei uradalomban fekvő és 39,24 holdat kitevő erdőterület kisajátítás céljából ez időre bérbe adatik és felhívattak a bérbe venni szándékozók, miszerint ajánlataikat f. évi október hó 20-ig gróf Karátsonyi Jenő ur ő nagyméltóságának bánlakai uradalmi tisztviselőihez beküldeni sziveskedjenek.

A bővebbi feltételek megtudhatók Pettera Szilárd uradalmi főerdész-nél Dettán.

Bánlak, 1901. október 5.

999-3.3

Az uradalmi intézőség.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Melencze község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község határterületén gyakorolható vadászati jog 1902. évi január hó 1-től kezdve 6 egymásután következő évre 1901. évi október hó 17-ik napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés után bérbe fog adatni.

Melenczén, 1901. évi október hó 8-án.

Predragovits,
jegyző.

1006-3.2

Kukin,
bíró.

7750. tkvi szám 1901.

1012-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bain Péra arcai lakos végrehajthatónak Szuvacsárov Iván tbcseai lakos végrehajtást szenvedő elleni 150 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén lévő Törökbecse község határában fekvő a tbcseai 15. sz. tkvben felvett (24-25.) hrsz és 14 ö. i. sz. ház és 120 □-önyi beltelek egészben vagyis a végrehajtáson kívül álló Szuvacsárov Ivánné szül. Bain Tadinka társtulajdonos jutaléka is 800 kor. kikiáltási árban 1901. évi december hó 7-ik napján d. u. 3 órakor e kir. járásbíró telekkönyvi helyiségében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után lejárandó váltászatot az a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. Igazságügyminiszteri rendelet 8. szakaszában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap, az utolsót 90 nap a att, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a tbcseai kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál, szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. bíróság tkvi irattárában és Törökbecse község előljáróságánál megtekinthetők.

Törökbecsén, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi szept. hó 27-én.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

6488. I. 1901.

1005-3.2

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Melencze község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező

nagyvendéglő és mészárszék

1902. évi január hó 1-től számított 3 évre folyó évi október hó 17-ik napján d. e. 9 órakor Melencze községhezán nyilvános árverés után külön-külön fog bérbe adatni.

Melenczén, 1901. október hó 8 án.

Predragovits,
jegyző.

Kukin,
bíró.

6337. kig. szám 1901.

1014-3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye antalfalvai járáshoz tartozó Ozora községi II-ik segédjegyzői állás lemondás folytán megüresedett, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 800 korona évi fizetés élvezete van egybekötve.

Felhivom pályázni óhajtókat, hogy képesítésüket, eddigi alkalmazásukat, a magánéletüket, nemkülönböztetve nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi október hó 24-ig hozzám nyújtsák be.

A megyei szabályrendelet értelmében pályázóktól megkívánom, hogy jegyzői képesítésről szóló bizonyítványt mutassanak be.

A választást f. évi október hó 25-én d. u. 4 órakor fogom Ozora községhezánál megtartatni.

Kelt Antalfalván, 1901. évi október hó 5-én.

Szávics,
főszolgabíró.

29190/III. számhoz.

A magy. kir. államvasutak B-pest jobbpárti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Aszód állomásán pályavendéglő fog létesíttetni, amely üzletnek 1902. évi január hó 1-től számított három évi időtartamra, azaz 1904. évi december hó 31-éig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetek.

Az 1 korona bélyeggel és „Ajánlatok a magy. kir. államvasutak Aszód állomásán létesítendő vendéglő-üzletnek bérbevitelére a 29190. számú” felírással ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönböztetve a kért okmányokkal (vendéglő-üzlet ipar engedély, erkölcsi bizonyítvány stb.) felszerelt ajánlatok 1901. évi november hó 16-ának déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak jobbpárti üzletvezetőség titkári hivatalához) Budapest, külső Kerepesi-ut VIII. ház) posta útján térti vevény mellett nyújtandók be. Bánatpénz fejében pedig 200, azaz két-záz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárában 1901. évi november hó 15-ének déli 12 órájáig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tizenégy napnál nem régebbi árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíthatni.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek alólirott üzletvezetőség forgalmi osztályában (Budapest külső Kerepesi-ut VIII. ház csoport I. emelet 33. ajtó) vagy a budapest jobbpárti (Keleti pályaudvar) győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is ajánlattevőktől feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra néve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A magy. kir. államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választhassanak.

Tájékoztatásul még megjegyeztetik, hogy a vendéglős lakásul szolgáló két szoba, konyha és mellékhelyiségeket, valamint az utasok részére szolgáló I. II. oszt. éttermet is bérlő saját költségén tartozik fűteni és világítani, a míg a III. ik oszt. ét. és váróterem fűtése és világítása fele részben a vasutintézet, fele részben pedig bérlő által fog eszközöltetni.

Budapestben, 1901. augusztus 21-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

TELI SZŐLŐ

legfinomabb minőségben

● ● ● ● kilója 25 krajcár ● ● ● ●

Dr. Brájjer Lajosnál (Uri-utca).